I. Údaje o navrhovateľovi

1. Názov (meno)

OPTIMA Finance s.r.o.

2. Identifikačné číslo

44 110 375

3. Sídlo

Karpatská 9A/8402, 010 08 Žilina

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Michal Kozáček, OPTIMA consulting s.r.o., Karpatská 9A/8402, 010 08 Žilina,

tel.: 0905 200 599, e-mail: kozacek@optimareal.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ing. Katarína Ihnatišinová aut. arch., OPTIMA consulting s.r.o., Karpatská 9A/8402, 010 08 Žilina, tel.: 0903 545 020, e-mail: ihnatisinova@optimareal.sk

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

HORSKÁ OSADA TIŽINKA - doplnenie

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť bude lokalizovaná v Žilinskom kraji, okrese Žilina, k.ú. obec Terchová, v lokalite Starý Dvor - Tižinka, na parcelách č. 16 404/114, 16 404/126 a 16 404/122+250. Presné umiestnenie navrhovaných objektov zachytáva kópia katastrálnej mapy v prílohe.

Predmetná lokalita leží na juhovýchodnom úpätí hrebeňa Sokolie (vrchol Sokolie 1172 m n.m.), v lokalite Pod Sokolím. Lokalita je umiestnená v doline Vrátňanky (od Terchovej Varínka) v rámci strediska Vrátna – Starý Dvor, oproti lyžiarskej zjazdovke Paseky pod Grúňom. Navrhovaná činnosť nadväzuje na existujúcu rekreačnú zástavbu Starý Dvor. Je umiestnená v rámci areálu s existujúcimi rekreačnými objektmi rovnakého charakteru (viď fotodokumentácia v prílohe). Aj v širšom okolí sú prevažne chaty a penzióny, severovýchodne vo vzdialenosti cca 100 m je Horský hotel Pod Sokolím.

Parcely majú charakter nevyužívaných trávnych porastov bez drevinovej vegetácie. Sú vo vlastníctve navrhovateľa alebo investora a v katastri nehnuteľnosti sú vedené ako trvalé trávne porasty (viď listy vlastníctva v prílohe).

Dotknutá lokalita sa nachádza v NP Malá Fatra, v zóne C, na území, v ktorom platí 3.stupeň ochrany prírody a krajiny. Územie spadá do Chráneného vtáčieho územia Malá Fatra a je tiež súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Opis technického a technologického riešenia

Zmena navrhovanej činnosti rieši tri objekty chát pre individuálnu rodinnú rekreáciu, ktoré budú odkúpené súkromnými osobami. Jedna chata má kapacitu 4 osoby, zmena uvažuje teda o ubytovaní pre 12 osôb.

Chata je samostatne stojaci objekt s troma nadzemnými podlažiami. Pri každej chate je spevnená plocha určená na odstavenie 1 motorového vozidla. V 1.NP je garáž s jedným státím. Celkovo zmena rieši 6 parkovacích miest (3 vonkajšie a 3 kryté parkovacie miesta).

Dispozičné riešenie

V 1.NP sa nachádza obývacia izba, kuchyňa s jedálňou, vstupná hala, WC, kúpeľňa, sauna a garáž. Podlažie je prístupné hlavným vchodom, balkónovými dverami z terasy do obývacej izby, prípadne cez garáž dverami na chodbu.

V 2.NP je umiestnená súkromná časť domu. Nachádzajú sa tu štyri izby, každá s vlastnou kúpeľňou a WC. Dve izby aj s výstupom na balkón. Podlažie je prístupné z haly schodiskom.

V 3.NP je skladovací priestor, prístupný z haly 2.NP schodiskom.

Rozmery rodinnej chaty

Zastavaná plocha	:	182,00 m^2
Obostavaný priestor	:	1602,00 m^3
Úžitková plocha	:	232,15 m^2
Obytná plocha	:	109,20 m^2
Plocha terasy, balkónov	:	41,51 m^2

Konštrukčné riešenie

Obvodové nosné múry hr.375 mm sú založené na základových pásoch z vystuženého betónu š.600 mm, výšky podľa statického návrhu (betón B15) a tieto sú podopierané šachtovými piliermi priemeru 900mm, hĺbenými až po únosnú zeminu. Vnútorné nosné steny hr.200 mm sú založené rovnako. Súčasťou projektu je aj vybudovanie oporného múru, ktorý nad objektom kopíruje sklon terénu.

Zvislý nosný systém objektu je tvorený murovanými stenami z presných tvaroviek YTONG hr.375mm na lepiacu maltu pre obvodové murivo a hr.200mm na lepiacu maltu pre vnútornú nosnú stenu.

Priečky hr.100 a 125 mm sú z presných tvaroviek YTONG na lepiacu maltu.

Stropné konštrukcie budú vyhotovené podľa požiadaviek statiky ako monolitické železobetónové stropné dosky hr.150 mm nad 1.NP a hr.150 mm nad 2.NP z betónu B20 a ocele (R) 10 505.

Obvodové železobetónové konštrukcie budú z exteriérovej strany opatrené tepelnou izoláciou Styrodur hr. 50 mm.

Podkladné betóny pod hydroizoláciami sú riešené ako betónové s cementovými potermi a s vloženou Kari sieťou.

Konštrukcia schodiska bude vyhotovená taktiež ako monolitická železobetónová s nadbetónovanými stupňami.

Preklady nad dvernými a okennými otvormi a stužujúce vence budú monolitické železobetónové.

Konštrukcia schodiska bude vyhotovená taktiež ako monolitická železobetónová.

Konštrukcia krovu je navrhnutá pre sedlový tvar strechy. Ako strešná krytina je navrhnutá plastový, drevený, príp. bonský šindeľ, vrátane všetkých doplnkov (zachytávače snehu, vetranie, prechody kanalizácie a anténneho stožiaru, krajoviek a pod.).

Objekt bude zateplený kontaktným zatepľovacím systémom hr.70 mm.

Vonkajšie omietky budú silikátové hr.3,5 mm. V miestach podľa výkresov pohľadov sa fasáda opatrí exteriérovým dreveným obkladom, prízemie bude obložené kamenným obkladom. Farbu omietky a tatranského obkladu poddašia, rovnako aj dreveného a kamenného obkladu spresní investor.

Okná, balkónové dvere a vchodové dvere sú navrhnuté drevené, s celoobvodovým kovaním a zasklením so súčiniteľom prechodu tepla k=1,1W/m^{2}K.

Vykurovanie

Bude podľa požiadaviek elektrické, teplovodné, v určených miestnostiach podlahové.

Príprava TÚV

Budú podľa požiadaviek prietokové ohrievače alebo zásobník TÚV, kolektory.

Vnútorný vodovod

Pitná voda bude zabezpečená z vodovodných prípojok z verejného vodovodného potrubia.

Vnútorná kanalizácia

Splaškové vody budú odvádzané do žúmp s obsahom 14 m^3 pri každej chate. Dažďová voda sa odvedie obvodovými strešnými zvodmi.

Elektrické rozvody

Elektrická energia bude zabezpečená novou NN prípojkou elektrickej energie z existujúcej trafostanice.

Dopravné napojenie

Dopravné napojenie bude na vybudovanú príjazdovú komunikáciu. Spevnené plochy budú konštrukčne prispôsobené pre pohyb motorových vozidiel.

Statická doprava

Pri rodinnej chate budú vybudované parkovacie plochy pre 1 osobné vozidlo, spolu s garážovým miestom sa bude jednať o 2 státia pre každú z chát.

V prílohe sú výkresy rodinnej chaty prevzaté z Dokumentácie pre územné rozhodnutie (Ihnatišinová et al., 2012).

Požiadavky na vstupy

Pôda, horniny

Realizácia navrhovaných objektov si vyžiada trvalý záber pôdy pod objektmi.

Záber pôdy pod navrhovanými objektmi by bol 3x 182 m^2 = 546 m^2.

Na tejto ploche bude stiahnutá skrývka, ktorá sa po odňatí uloží na vhodnom mieste v rámci parcely. Po vyhotovení objektov sa použije na terénne a sadovnícke úpravy. Presná bilancia skrývky bude vyčíslená v ďalšom stupni PD.

K dočasnému záberu pôdy dôjde počas výstavby (stavebný materiál, výkopová zemina, odpady z výstavby a pod.) s rozsahom maximálne na ploche pozemku určeného pre výstavbu, čo predstavuje pre záujmové parcely spolu 4583 m^2.

Jedná sa o poľnohospodárske pozemky, evidované ako trvalé trávne porasty. Pôdy sú zaradené do kategórie 9 - najmenej hodnotnej kategórie poľnohospodárskych pôd (kód BPEJ 0983682). Lesné pozemky v rámci záujmových parciel nie sú evidované

Voda

Nároky na vodu pri výstavbe navrhovaných objektov budú spočívať v potrebe vody na stavebné účely a pre zamestnancov stavby (pitné a sociálne účely).

Potreba vody počas prevádzky a využívania navrhovaných objektov bude zabezpečovaná z existujúceho zdroja. V riešenom areáli je vybudovaný vodovod HDPE DN100, ktorý je napojený z existujúceho zásobného potrubia z vodojemu Sokolie. Výška hladiny vody vo vodojeme Sokolie 710 m.n.m. (dno 706,7 m.n.m.).

Vodovodná prípojka k rodinným chatám sa navrhuje z polyetylénových tlakových rúr HDPE D32 (DN25). Bude dĺžky cca 4,0 m od napojenia na verejný vodovod do novovybudovanej vodomernej šachty, ktorá bude umiestnená 1m od oplotenia na pozemku investora (podľa požiadaviek Sevak). Potrubie vodovodnej prípojky bude uložené v nezámrznej hĺbke min.1,5m. Vo vodovodnej šachte bude osadená vodomerná zostava s fakturačným vodomerom.

Výpočet potreby vody

bol vykonaný v rámci projektu pre územné konanie (Ihnatišinová et al., 2012) na základe úpravy č. 684/2006 Z. z. vestníka MP SR z 14.11.2006 podľa jednotlivých spotrebiteľov v objektoch: Q_{pd} chaty s lokálnym ohrevom teplej vody - 60 l/osoba/deň.

Počet pripojených osôb v jednom objekte rekreačného domu: 4 osoby

Maximálna denná potreba vody:

Q_p = 60 l/os/deň.4 os = 240 l/deň

Ročná potreba vody pre jeden objekt rodinnej chaty:

$Q_{rč}$ =0,24x365=87,6 m^3/rok

Pre 3 chaty to predstavuje 87,6 x 3 = 262,8 m^3/rok.

Suroviny

Pri realizácii navrhovaných objektov sa uvažuje predovšetkým s nasledovnými surovinami a materiálmi:
- betón (základy)
- železo a oceľ (základy, spojovací materiál)
- drevo (drevená nosná konštrukcia, stropná lepená lamelová konštrukcia, drevené priehradové strešné väzníky, pomocné rezivo – krokvy, výmeny, pomúrnice, zavetrenie strešnej konšrukcie ondrejskými krížmi, celoplošné debnenie, dvere a okná, drevené schody, drevená podlaha, drevený obklad a pod.)
- sklo (výplň okien a dverí)
- plasty (rúrové vedenia)
- plech (strešná krytina, klampiarske práce)
- pórobetón (vnútorné priečky)
- keramika (podlahy, obklady)
- biela keramika (zariaďovacie predmety)
- bitumenové zmesi (izolácie proti vode a vlhkosti)
- minerálne, čadičové vlákna (izolácie tepelné)
- kameň (kamenné obklady).

Energetické zdroje

Do predmetného územia nie je dovedený zemný plyn. Zdrojom energie bude elektrická energia.

Nároky na energie počas výstavby budú spočívať v odbere elektrickej energie pre prevádzkovanie stavebných mechanizmov a zariadení.
Sústava NN rozvodov v danej lokalite je tvorená systémom káblových prepojení navrhnutých pre zásobovanie jednotlivých objektov elektrickou energiou. Navrhované objekty budú napájané z transformačnej stanice betónovej, kioskovej s vonkajším ovládaním typ GBU 2000, trafo 22/0,40 1000 kVA umiestnenej na parcele 16 404/89 (viď katastrálna mapa v prílohe). Prívod elektrickej energie bude vedený zemným káblom 3x 1-AYKY-J 3Bx240+120.

Napäťová sústava: Navrhované zariadenie je zaradené podľa STN 34 1610 do tretieho stupňa dodávky elektrickej energie.

Inštalovaný výkon Pi = 123,00 kW
Výpočtové zaťaženie Pp = 55,35 kW
Prepočítaný prúd Ip = 88,87 A

Predpokladaná ročná potreba elektrickej energie rodinnej chaty E = 50 Mwh.r^{-1}
Pre 3 objekty rodinnej chaty = 150 Mwh.r^{-1}

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Dopravné napojenie navrhovaných objektov je navrhnuté na miestnu komunikáciu Vrátna – Príslop už vybudovanou prístupovou komunikáciou v rámci areálu, ktorá bude slúžiť výhradne vlastníkom a užívateľom týchto objektov.

Odstavovanie a parkovanie vozidiel bude umožnené na vonkajších a krytých parkovacích stojiskách. Predpokladá sa 6 parkovacích miest (po 1 vonkajšom státí pri každej chate a 1 státie v garáži).

Na predmetnej lokalite je vybudovaná technická infraštruktúra (elektrické rozvody VN a NN, kiosková transformačná stanica 22/0,4 kV, 1000 kVA, vodovod, dažďová kanalizácia).

Ďalšie nároky na infraštruktúru v súvislosti s navrhovanými objektmi sa nepredpokladajú. Neuvažuje sa so žiadnou prekládkou inžinierskych sieti.

Dôjde k napojeniu navrhovaných objektov na všetky existujúce siete v zmysle zmlúv s jednotlivými správcami sietí a platných predpisov.

Nároky na pracovné sily

Výstavba navrhovaných objektov poskytne prácu niekoľkým nasadeným stavebným skupinám. Počty nasadených pracovníkov spresnia dodávatelia jednotlivých stavieb.

Navrhované objekty s vytvorením stálych pracovných miest neuvažujú. Počas prevádzky však budú potrebné služby ako napr. údržba a kontrola objektov a zariadení, opravy, špeciálne aktivity v rámci rekreačného objektu a pod., ktoré budú zabezpečované dodávateľsky.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Samotná výstavba navrhovaných objektov bude predstavovať zvýšený zdroj znečistenia ovzdušia, predovšetkým počas realizácie výkopových prác, ale aj pri ostatnej realizácii stavieb. Predpokladá sa zvýšená prašnosť, predovšetkým v suchom období bez vegetačnej pokrývky. Taktiež sa predpokladá zvýšené znečistenie ovzdušia výfukovými plynmi zo stavebných mechanizmov. Ďalším zdrojom sú straty vyparovaním pri manipulácií, skladovaní a distribúcií benzínu. Na kvalitu a množstvo exhalácií majú základný vplyv prevádzkové režimy vozidiel, ktorými sú voľnobeh, akcelerácia, jazda a decelerácia. Časové pôsobenie zdrojov bude viac-menej stále, ale obmedzené iba na dobu výstavby. Vplyvy budú závislé od celkovej práce stavebných mechanizmov.

Rozptylová štúdia (Hamza, 2012) označila za najvýznamnejšie zdroje negatívnych vplyvov dopravu, dynamickú (prichádzajúce a odchádzajúce automobily zamestnancov a návštevníkov) a statickú (parkovanie zamestnancov a návštevníkov). Množstvo emisií z automobilovej dopravy bude závisieť od emisných parametrov pre budúci vozový park

(predpokladá sa zlepšovanie technológií, znižovanie produkcie a kvality emisií), objemu dopravy a jej zloženia podľa druhov vozidiel, pozdĺžneho sklonu komunikácií, režimu dopravy, poveternostných a klimatických podmienok a pod. Časové trvanie pôsobenia týchto zdrojov v území bude stále, s väčšími a menšími výkyvmi v závislosti od intenzity dopravy. Za hlavné lokálne zdroje znečistenia ovzdušia posudzovaného územia okrem uvedenej dopravy (predovšetkým komunikácia do Vrátnej doliny z Terchovej) považujú autori rozptylovej štúdie aj suspenziu a resuspenziu nedostatočne čistených komunikácií, vykurovanie a lesno-poľnohospodársku činnosť.

Rozptylová štúdia došla k záveru, že z hľadiska imisií NO_2, CO, benzénu (VOC) a ostatných škodlivín bude mať príspevok škodlivín z prevádzkovania pôvodne plánovaných parkovísk s rezervou podlimitné hodnoty a zároveň únosný vplyv na zdravie obyvateľstva a životné prostredie pri zachovaní všeobecných predpisov v oblasti ochrany ovzdušia. Možno predpokladať, že navrhovaná zmena, vzhľadom na svoj charakter a rozsah, tieto výstupy neovplyvní.

Vykurovanie aj celkové energetické zabezpečenie rodinných chát bude pokryté elektrickou energiou. Doplnkovým zdrojom vykurovania budú príležitostne využívané krbové telesá. Tieto zariadenia nie sú pôvodcom látok ovplyvňujúcich kvalitu ovzdušia.

Odpadové vody

Počas výstavby predpokladáme vznik odpadových vôd zo sociálnych zariadení zamestnancov stavebných firiem.

Počas prevádzky budú vznikať splaškové a dažďové vody.

Pri každej chate sa uvažuje s výstavbou žumpy o objeme 14 m^3. Na žumpy bude napojená vnútorná splašková kanalizácia, ktorá bude odvádzať splaškovú vodu od zariaďovacích predmetov v chatách. Na kanalizačnú prípojku sa použije potrubie kanalizačné hrdlové PVC D160 a spáde 2%.

Navrhuje sa zvodové potrubie DN 125 a kanalizačná prípojka DN 150.

Produkcia splaškových odpadových vôd je totožná s vypočítanou potrebou pitnej vody, t.j. 87,6 m^3/rok/1 chatu. Pre 3 chaty to predstavuje 87,6 x 3 = 262,3 m^3/rok.

Dažďová voda zo striech rodinných chát bude odvádzaná na terén.

Max. odtokové množstvo dažďovej vody zo striech rodinných chát:

Qr = 0,0305 x 250 x 1 = 7,625 l/s x 3 chaty = 22,87 l/s

Odpady

Pri realizácii navrhovaných objektov je predpoklad vzniku odpadov kategórie O – ostatné a N – nebezpečný (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov).

Predpokladá sa, že budú vznikať nasledovné odpady:

z výstavby pozostávajúce zo zbytkov debnenia, murovacích materiálov, betónu, zariaďovacích materiálov, zbytkov kovových častí, skla, keramiky, papierových obalov, lepenky, dreva, dreva, plastov, odpadových fólií zo stavebných materiálov a pod.

Odpady z výstavby

Katalógové číslo odpadu	Kategória odpadu	Názov a druh odpadu
15 01 01	O	Obaly z papiera a lepenky
15 01 06	O	Zmiešané obaly
15 01 10	N	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontaminované nebezpečnými látkami
17 01 01	O	Betón
17 01 03	O	Škridly a obkladový materiál a keramika
17 01 07	O	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06
17 02 01	O	Drevo
17 02 02	O	Sklo
17 02 03	O	Plasty
17 03 02	O	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01
17 04 05	O	Železo a oceľ
17 04 07	O	Zmiešané kovy
17 05 04	O	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03
17 05 06	O	Výkopová zemina iná ako uvedené v 17 05 05
17 06 04	O	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03
17 09 04	O	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03
20 02 01	O	Odpad zo záhrad a z parkov vrátane odpadu z cintorínov, biologicky rozložiteľný odpad

Počas prevádzky budú vznikať: kovy, papier, drevo, sklo, zmiešaný odpad.., nebezpečné druhy odpadov – oleje, farby, znečistené obaly, znečistené handry, žiarivky, batérie, spotrebiče a pod., komunálny odpad, biologicky rozložiteľný odpad, ostatné odpady vznikajúce pri bývaní, stravovaní.

Odpady z prevádzky

Katalógové číslo odpadu	Kategória odpadu	Názov a druh odpadu
15 01 02	O	obaly z plastov
15 01 03	O	obaly z dreva
15 01 04	O	obaly z kovu
15 01 05	O	kompozitné obaly
15 01 06	O	zmiešané obaly
15 01 07	O	obaly zo skla
15 01 10	N	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami
15 02 02	N	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy
16 03 03	N	výrobné šarže a nepoužité výrobky nevyhovujúcej kvality – anorganické odpady obsahujúce nebezpečné látky
16 03 04	O	výrobné šarže a nepoužité výrobky nevyhovujúcej kvality – anorganické odpady iné ako uvedené v 16 03 03
16 03 05	N	výrobné šarže a nepoužité výrobky nevyhovujúcej kvality - organické odpady obsahujúce nebezpečné látky

16 03 06	O	výrobné šarže a nepoužité výrobky nevyhovujúcej kvality - organické odpady iné ako uvedené v 16 03 06
20 01 01	O	zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu (okrem 15 01) - papier a lepenka
20 01 02	O	zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu (okrem 15 01) - sklo
20 01 08	O	zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu (okrem 15 01) - biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
20 01 21	N	zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu (okrem 15 01) - žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
20 01 25	O	zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu (okrem 15 01) – jedlé oleje a tuky
20 02 01	O	odpady zo záhrad a parkov, vrátane odpadov z cintorínov – biologicky rozložiteľný odpad
20 03 01	O	iné komunálne odpady - zmesový komunálny odpad

Druhy a predpokladané množstvá vzniknutých odpadov z prevádzky navrhovaných objektov budú spresnené v ďalších etapách PD.

Hluk a vibrácie

V súvislosti s výstavbou navrhovaných objektov bude potrebné počítať so zvýšenou hlučnosťou v dôsledku pohybu a výkonu stavebných mechanizmov. Hladina hlučnosti a dĺžka trvania však budú tiež závisieť od počtu, typu a práce nasadených mechanizmov. Tieto vplyvy budú obmedzené len na obdobie výstavby a čas nasadenia stavebných firiem počas dňa. Predpokladá sa, že budú dodržané príslušné predpisy na ochranu pred hlukom a vibráciami a hladina hlučnosti tak bude v medziach aktuálnych noriem.

V súvislosti s prevádzkou sa očakáva zvýšená hlučnosť v súvislosti s dopravou a parkovaním vozidiel návštevníkov, zamestnancov. Zdrojom hluku by mohli byť aktivity návštevníkov, môže sa jednať o hlasnú vravu, hudbu. Tieto vplyvy budú nepravidelné, krátkodobé a málo výrazné, vzhľadom na predpokladanú intenzitu sa nepredpokladá negatívny vplyv na obyvateľstvo, návštevníkov, zamestnancov, ani na živočíšstvo žijúce v blízkosti tejto lokality.

Pre potreby posúdenia súčasného stavu a vplyvu pôvodných navrhovaných objektov na životné prostredie z hľadiska hlučnosti bola spracovaná akustická štúdia (Brodniansky, Machlica, 2012). Hluková štúdia vyvodila záver, že nedôjde k prekročeniu prípustných hodnôt hluku zo samotnej osady vo výpočtových bodoch a ani v širšom obytnom okolí osady. Možno predpokladať, že vzhľadom na charakter a rozsah, navrhovaná zmena tieto výsledky neovplyvní.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

V navrhovaných objektoch nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia, preto sa tieto nepredpokladajú, ako počas výstavby, tak ani v priebehu štandardnej prevádzky.

O žiarení je možné uvažovať iba v súvislosti s osvetlením.

Je možné určité ohrozenie radónom, posúdenie rizika i potrebné požiadavky bude riešené v ďalších etapách PD.

Nepredpokladá sa, že by realizáciou navrhovaných objektov došlo k negatívnemu ovplyvneniu zdravia a pohody návštevníkov uvedenými vplyvmi.

Zápach a iné výstupy

Podzemné garáže budú vetrané. S inými zdrojmi zápachu sa nepočíta. Nepredpokladá sa preto šírenie zápachu, ale ani tepla, ani iných obdobných negatívnych vplyvov ako z výstavby, tak ani z prevádzky navrhovaných objektov v koncentráciách, ktoré by negatívne ovplyvnili zdravie a pohodu návštevníkov.

Terénne úpravy, výruby, zásahy do krajiny

Pri realizácii výstavby sa počíta s výkopovými prácami.

Objem výkopových prác predstavuje 335,3 m^3 zeminy pri jednom objekte, pri 3 objektoch 1005,9 m^3.

Presná bilancia zemných prác bude vyčíslená v ďalšom stupni PD.

Z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti nie je potrebný výrub drevín, nakoľko sa na predmetných pozemkoch nenachádza drevinová vegetácia.

Sadovnícke úpravy budú pozostávať z realizácie zatrávnených plôch a výsadby vysokej vegetácie (len pôvodné, resp. domáce druhy stromov a krov).

Sadovníckym úpravám bude predchádzať spracovanie krajinárskej štúdie odborníkom v tejto oblasti v spolupráci s pracovníkmi Správy NP Malá Fatra v ďalších etapách realizácie projektu, kde bude presne určené druhové zloženie, rozmiestnenie, vyčíslený počet stromov a kríkov určených pre výsadbu a určené presné podmienky realizácie sadovníckych úprav.

Podľa predbežných odporúčaní Správy NP Malá Fatra budú v predmetnom území vysádzané druhy: lipa malolistá, lipa veľkolistá, javor mliečny, javor horský, buk lesný, jarabina vtáčia, brest horský, jaseň štíhly, čerešňa vtáčia, breza previsnutá, smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, z krov hloh jednosemenný, hloh obyčajný, vtáčí zob, svíb krvavý, lieska obyčajná, borievka obyčajná, brečtan popínavý, muchovník vajcovitý, rešetliak prečisťujúci, baza čierna, baza červená, kalina obyčajná, zemolez obyčajný, borovica kosodrevinová, na brehy vodných tokov sa odporúčajú dreviny ako: jelša sivá, jelša lepkavá, vŕba krehká, vŕba úzkolistá, vŕba trojtyčinková, brest horský, jaseň štíhly, javor horský, čremcha obyčajná, lipa malolistá, krovité vŕby (purpurová, rakytová, sliezska, popolavá) a krušina jelšová.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v rámci lokality Starý Dvor (Vrátna, Terchová). Jedná sa o areál s existujúcimi alebo budovanými rekreačnými objektmi rovnakého charakteru, ktoré boli posudzované podľa zákona v období rokov 2011-2012 a bolo vydané právoplatné záverečné stanovisko (list č. 1900/2013/608/Hnl zo dňa 25. 4. 2013). Aj v širšom okolí sú prevažne chaty a penzióny, severovýchodne vo vzdialenosti cca 100m je Horský hotel Pod Sokolím. Predmetná lokalita leží na juhovýchodnom úpätí hrebeňa Sokolie (vrchol Sokolie 1172 m n.m.), v lokalite s miestnym názvom Pod Sokolím, oproti lyžiarskej zjazdovke Paseky pod Grúňom.

Navrhované objekty predpokladajú poskytovanie kvalitných služieb charakteru individuálnej rekreácie, predovšetkým čo sa týka ubytovania. Dotknutá lokalita leží v území, v ktorom, vzhľadom na prírodné, ako aj socioekonomické danosti a historický vývoj, dominuje rekreačné využívanie. Bližšie, či širšie okolie sa vyznačuje vysokým stupňom rekreačného potenciálu a patrí k najintenzívnejšie rekreačne využívaným lokalitám Slovenska. Nielen v lokalite Starý Dvor, ale v celej Vrátnej doline, podľa územnoplánovacej dokumentácie obec Terchová počíta s rozšírením existujúcich poskytovaných rekreačných služieb. Územný plán, ako aj ostatné rozvojové dokumenty obce a regiónu, uvažujú ešte s ďalším rozsiahlym rozvojom lokality, nielen čo sa týka ubytovacích kapacít, ale aj stravovania, športovísk, občianskej vybavenosti, služieb, infraštruktúry. Zmena a doplnok č. 2 ÚPN ŠÚ Terchová počíta s výstavbou rodinných chát navrhovaného charakteru na predmetných pozemkoch. Ak by aj nedošlo k výstavbe práve navrhovaných objektov, vzhľadom k charakteru širšieho i najbližšieho okolia, rozvojovým aktivitám v predmetnom priestore i rozvojovým strategickým dokumentom, je vysoký predpoklad, že by bol predmetný priestor využitý obdobným spôsobom.

Niekoľko rekreačných objektov už bolo postavených, aj kompletná technická infraštruktúra je už pripravená (na základe platných územných a stavebných povolení).

Pri realizácií navrhovaných objektov, ako pri výstavbe, tak aj počas štandardnej prevádzky, nebudú použité stavebné postupy a technológie, ani vykonávanie rekreačných a iných činností, ktoré by predstavovali nebezpečenstvo negatívnych dopadov na zdravotný stav obyvateľov a živočíšstva najbližších zastavaných priestorov, ani na zdravotný stav návštevníkov hodnotenej lokality. Realizácia navrhovaných objektov sa bude riadiť stavebnými a technologickými predpismi a normami. Riziká počas výstavby vyplývajú predovšetkým z charakteru stavebných prác – výškové práce, práca s elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej inej stavebnej činnosti. Počas prevádzky (resp. potom už havarijného stavu) môžu nastať zdravie až život ohrozujúce podmienky v dôsledku krízových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie technických opatrení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných faktorov (vietor, blesk, sneh, mráz, zosuvy, povodeň, seizmicita, lavína a pod.). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť výpadok inžinierskych sietí, resp. technických zariadení, ale aj kontaminácia horninového prostredia, pôdy, povrchových a podzemných vôd a bioty, napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie. Akékoľvek negatívne vplyvy je možné minimalizovať až vylúčiť dôsledným dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe, ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov pri prevádzke navrhovaných objektov.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povoľovanie činnosti bude prebiehať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na charakter, umiestnenie a rozsah navrhovaných objektov možno predpokladať, že tieto nebudú preukazovať vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Potenciál predmetného územia na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu je, vzhľadom na jeho rozsiahle danosti, obrovský. Predovšetkým prírodné a krajinné danosti sú atraktívne a lákavé. Aj socio-ekonomické podmienky sú príťažlivé. Z uvedených dôvodov je v tomto území veľký záujem o športovo-rekreačné využívanie.

Pre existujúce prírodné hodnoty s výskytom množstva prírodných výtvorov, zachovaných lesných porastov a nelesných spoločenstiev, významných a chránených druhov a biotopov, sa na tom istom priestore súčasne uplatňujú aj záujmy ochrany prírody, krajiny a prírodných zdrojov, nakoľko tento priestor patrí k ochranársky najvzácnejším, nielen z národného hľadiska.

Dotknuté územie leží v zmysle geomorfologického členenia Slovenska na území Malej Fatry. Predmetná lokalita má charakter mierne členitej pahorkatiny, eróznej brázdy s tokom Varínky, obkolesenej členitejším georeliéfom, vrchovinového až hornatinového charakteru s vystupujúcimi skalnými formáciami (príkrovové trosky masívov Veľkého a Malého Rozsutca, Bobôt a Sokolia). Predmetné parcely ležia v nadmorskej výške 630-650 m n.m., na svahu konkávno-lineárneho tvaru, južnej orientácie, sklonitosti do 10°.

Hydrologicky patrí širšie územie do povodia Váhu. Najbližším vodným tokom je tok Vrátňanky, ktorá sa v Terchovej spája s Bielym potokom a vytvára pravostranný prítok Váhu – Varínku. Varínka je zaradená k vodohospodársky významným vodným tokom (4-21-05-114). Do predmetnej lokality zasahuje územie významné z hľadiska ochrany vôd: Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy – Javorníky. Je to územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. V miestnej časti Oravcové je vymedzené ochranné pásmo vodného zdroja. Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska dotknuté územie patrí do hydrogeologického regiónu mezozoikum bradlového pásma a paleogén v povodí Varínky. V dotknutej lokalite sa nenachádza žiaden významný vodný zdroj. Širšie okolie záujmového územia nie je významné z hľadiska výskytu minerálnych a termálnych vôd. Z hľadiska ochrany podzemných vôd zasahuje do územia vodohospodársky významná oblasť Riečne náplavy Varínky od Varína po Hlohovec.

Územie sú budované hlinito-kamenitými deluviálnymi sedimentmi. V území nebol preukázaný výskyt geodynamických javov. Kontaminácia horninového prostredia dotknutého územia, ani širšieho okolia nebola preukázaná. V dotknutom území, ani v jeho bezprostrednom okolí, sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín s určeným dobývacím priestorom, s určeným chráneným ložiskovým územím, ani ložisko nevyhradeného nerastu. Územie pokrývajú kambizeme modálne. Z hľadiska zaradenia poľnohospodárskych pôd predmetnej lokality do BPEJ sa v blízkom okolí riešeného územia vyskytujú BPEJ skupiny 0983682. Z hľadiska kvalitatívnych tried poľnohospodárskych pôd, v zmysle §12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, podľa ktorého sú osobitne chránenými pôdami pôdy patriace do prvej až štvrtej skupiny uvedenej v prílohe 3 uvedeného zákona, sú poľnohospodárske pôdy záujmovej lokality zaradené do kategórie 9, teda najmenej hodnotná kategória poľnohospodárskych pôd. Tieto pôdy nepatria ani k najkvalitnejším v rámci príslušného katastrálneho územia v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Klimatické pomery obce Terchová sú dané jej polohou na rozhraní kotliny a pohoria. Územie patrí do chladnej oblasti. Leží na prechode okrsku mierne chladného veľmi vlhkého, s priemernou júlovou teplotou vzduchu 12° - 16° do studeného horského veľmi vlhkého, kde priemerná júlová teplota dosahuje 10 °C. Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujúv oblasti Vrátnej doliny okolo 1000-1200mm.

Dotknuté parcely predstavujú nevyužívané trávne porasty. Správou Národného parku (NP) Malá Fatra bol v r. 2009 v zmysle práce Stanová, Valachovič (eds.)(2002) na základe terénnej obhliadky a prítomnosti indikačných druhov na dotknutej lokalite identifikovaný výskyt biotopu Lk1 (Nížinné a podhorské kosné lúky 6510). V susedstve bol zaznamenaný výskyt Br 6 (Brehové porasty deväťsilov 6430). Výskyt významnejších druhov tu nebol preukázaný, oba biotopy boli v degradovanom stave. Najbližší drevinový porast popri vodnom toku bol tvorený drevinami ako *Acer platanoides, Acer pseudoplatanus, Padus avium, Salix caprea, Salix fragilis, Salix glauca, Sambucus nigra*. Na terénnej hrane nad nivou potoka sa vyskytujú druhy ako *Corylus avellana, Crataegus monogyna, Euonymus europaea, Fraxinus excelsior, Padus racemosa, Picea abies, Rosa canina, Salix sp., Swida sanquinea, Tilia platyphyllos, Ulmus glabra* a ďalšie. Bylinná vrstva je reprezentovaná druhmi ako *Arctium tomentosum, Calamagrostis arundinacea, Geranium phaeum, Geum rivale, Hypericum perforatum, Mercurialis perennis, Petasites albus, P. hybridus, P. kablikianus, Rubus caesius, Senecio nemorensis, Silene inflata, Taraxatum officionale, Urtica dioica* a iné.

Pre potreby posúdenia vplyvov výstavby pôvodného posudzovaného rekreačného súboru na životné prostredie bol na základe odporučenia Správy NP Malá Fatra uskutočnený účelový terénny prieskum vybraných druhov živočíchov: vtáctva a obojživelníkov (Flajs, máj 2012) a drobných zemných cicavcov (Hlôška, jún 2012). Správa NP Malá Fatra poskytla relevantné údaje o veľkých šelmách (predovšetkým medveď hnedý (*Ursus arctos*), okrajovo rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý *(Canis lupus L.)*. V území sa vskytujú početné druhy avifauny ako *Dentrocopos leucotos*, *Pyrrhula pyrrhula, Certhia familiaris*, *Columba palumbus*, *Aegithalos caudatus*, *Motacilla cinerea, Phoenichuros ochruros*, *Dryocopus martius*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Cinclus cinclus*, *Ficedula albicollis, Picus viridis, Picus canus*, *Dendrocopos major*, *Dendrocopos minor*. Prilietajú sem tiež *Strix aluco, Falco peregrinus, Falco tinnunculus, Accipiter nisus, Accipiter gentilis, Aquila chrysaetos, Scolopax rusticola, Aegolius funereus, Buteo buteo, Corvus corax, Pernis apivorus, Nucifraga caryocatactes, Aegithalos caudatus, Jinx torquila, Muscicapa striata,* nad predmetnými pozemkami sa zdržiava *Tetrastes bonasia*, možno tu predpokladať tokanisko. Lokalita je lovným miestom pre viaceré druhy dravcov. Je tiež miestom hniezdenia *Lanius collurio* a *Saxicola rubetra*. Je využívaná ako potravný biotop pre viaceré druhy drozdov (*Turdus merula*, *Turdus philomelos*, *Turdus pilaris*, *Turdus torquatus*, *Turdus viscivorus*), na kraji lúky tiež hniezdia ľabtušky *Anthus trivialis*. Z obojživelníkov boli na lokalite pozorované *Salamandra salamandra* a *Rana temporaria*, rozmnožovanie týchto druhov sa tu nepotvrdilo. Pri monitoringu drobných zemných cicavcov boli zaznamenané výskyty 4 druhov radu hlodavce (Rodentia): *Apodemus agrarius*, *A. flavicollis*, *Myodes* (*Clethrionomys*) *glareolus*, *Microtus* (*Pitymys*) *subterraneus*. Pohyb medveďa, rysa alebo vlka nebol na lokalite evidovaný. Priamo na ploche navrhovanej výstavby trvalý výskyt ďalších významnejších druhov nebol preukázaný, avšak mnohé druhy sa vyskytujú v bezprostrednom okolí a tieto, alebo aj vzdialenejšie druhy využívajú tieto plochy na lov, migráciu, dočasný úkryt a pod. Živočíšstvo využíva na migráciu predovšetkým miestny potok, tvoriaci sútokom Vrátňanku, taktiež nárazníková zóna prechodu drevinových lesných porastov do trávno-pasienkovej krajiny (ekotonový pás) je priestorom s výraznejšou migráciou živočíšstva. Predmetné parcely sú mimo týchto priestorov.

Predmetná lokalita leží na území NP Malá Fatra, v území zóny C, v území s 3.stupňom ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Z európskej siete chránených území leží predmetná lokalita v rámci Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Malá Fatra. Európsky významné biotopy sústavy NATURA 2000 (územia európskeho významu – ÚEV) v priestorovej súvislosti s predmetnou lokalitou sú SKUEV Malá Fatra a SKUEV Varínka. Najbližšími „maloplošnými“ chránenými územiami národnej siete chránených území sú Národné prírodné rezervácie (NPR) Tiesňavy, NPR Veľká Bránica, NPR Chleb a NPR Rozsutec. V širšom okolí záujmového

územia bolo vymedzených niekoľko lokalít, ktoré predstavujú plochy významné z hľadiska územného systému ekologickej stability (ÚSES), tzv. kostra ÚSES. Najbližším prvkom kostry ÚSES je biosférické biocentrum Krivánska Fatra a hydrický biokoridor regionálneho významu Varínka. Z genofondových lokalít je najbližšia genofondová lokalita Tiesňavy (NPR) a genofondová lokalita Chleb (NPR). V okolí je množstvo vzácnych lokalít so skalnými útvarmi, bralnými hrebeňmi a kaňonmi, početné, hoci drobné, krasové javy a útvary. K významným geologickým lokalitám patrí Šútovský vodopád.

V krajinnej scenérii predmetnej lokality dominujú vápenaté bralá. Krajinný obraz tohto krajinného priestoru je tvorený kotlinovou mierne členitou pahorkatinou až vrchovinou s prevahou trvalých trávnych porastov s výskytom technických objektov (vleky a lanovky) a obslužných zariadení a rozptýleným typom osídlenia s prechodom so lesného typu krajiny na vrchovine až hornatine a spomínanými skalnými bralami.

Obec Terchová má v súčasnosti 4 069 obyvateľov, pričom jej celková rozloha je 84,54 km^2. Priemerná hustota osídlenia obce predstavuje 48 obyvateľov na km^2 (celoslovenský priemer je 110 obyvateľov na km^2). Obec je tvorená 68 osadami. Mierne prevládajúcou zložkou obyvateľstva v obci sú muži (50,3%). Priemerný vek obyvateľov obce Terchová je 36,71 rokov. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku tvorí 19,29% obyvateľstva obce, v produktívnom 61% a v poproduktívnom 19,66% obyvateľstva obce. Z hľadiska ekonomickej aktivity je tento stav priaznivý, nakoľko produktívna zložka výrazne prevyšuje neproduktívnu. Obec Terchová sa vyznačuje priemernou vzdelanostnou štruktúrou obyvateľstva. Podľa národnostného zloženia vyše 99% predstavujú obyvatelia slovenskej národnosti. Čo sa týka náboženskej štruktúry obce Terchová, prevláda rímskokatolícke vierovyznanie (97,4%). Ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavuje takmer 50%, pričom najviac pracujúceho EAO je zamestnaných v treťom sektore hospodárstva – v sektore služieb, nasleduje štvrtý sektor a najmenej obyvateľov je zamestnaných v prvom sektore – poľnohospodárstve. Konkrétnejšie, najviac obyvateľov pracuje (okolo 20%) v oblasti stavebníctva, skoro 10% v priemyselnej výrobe a cez 10% v oblasti hotely a reštaurácie. Tretina EAO odchádza za prácou mimo svoju obec.

Súčasná hospodárska štruktúra obce Terchová je výsledkom dlhého historického vývoja, počas ktorého sa však štruktúra hospodárstva obce výrazne nezmenila. Obec si dlho zachovávala typický poľnohospodársky ráz. V posledných rokoch sa ale aj v samotnej obci a v jej okolí začal prejavovať rozvoj cestovného ruchu a príchod zahraničných firiem a investícii. Územie obce Terchová bolo poľnohospodársky využívané už od najstarších čias, hoci nepatrí medzi významné poľnohospodárske oblasti Slovenska. Rastlinná výroba je zameraná hlavne na pestovanie nenáročných poľnohospodárskych plodín ako zemiaky, krmoviny a menej náročné obilniny. Živočíšna výroba sa zameriava na chov oviec a dobytka. V katastri obce Terchová sa nachádza jedno poľnohospodárske družstvo. Lesy tvoria 59% rozlohy obce, s týmto podielom sa spájajú aj veľké zásoby dreva. Jeho ťažbu však na území do značnej miery obmedzujú chránené územia. Preto majú lesy v tejto oblasti nie produkčnú, ale protieróznu a protilavínovú, vodohospodársku a výchovno-výskumnú funkciu. Najrozšírenejšími drevinami sú buk a smrek. V obci pôsobí niekoľko stoviek ekonomických subjektov, z ktorých najviac podniká v oblasti stavebníctva, drevospracovania, veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel, motocyklu a spotrebného tovaru a priemyselnej výroby. Z hľadiska počtu zamestnancov pôsobia v obci hlavne malí podnikatelia – živnostníci bez zamestnancov a malé ekonomické subjekty – do 4 zamestnancov. Veľké zastúpenie predstavujú subjekty s nezisteným počtom zamestnancov. Z hľadiska právnej formy najvýznamnejšie postavenie v obci majú podnikatelia - fyzické osoby. Je ich niekoľko stoviek. Okrem toho v obci pôsobí niekoľko samostatne hospodáriacich roľníkov, niekoľko spoločností s ručením obmedzeným a združení. Významné postavenie v rámci hospodárskych aktivít obce má cestovný ruch. Sú tu vhodné podmienky pre letnú (turistika,

cykloturistika, mototuristika, horolezectvo, rekreácia spojená s kúpaním, rybolov, jazdectvo, poľovníctvo, hubárstvo) aj zimnú (turistika, zimné športy) rekreáciu. Obec Terchová disponuje pomerne veľkým množstvom ubytovacích a stravovacích kapacít. Okrem toho je v obci rozvinutá individuálna chatová rekreácia a chalupárstvo. Drevené domy pôvodných obyvateľov sú súčasnými majiteľmi prispôsobované k možným potrebám a rozvoju vidieckej turistiky a ubytovania v súkromí. Prebieha rozvoj existujúcej športovo-rekreačnej základne, sprevádzaný výraznou výstavbou nových objektov rekreačného charakteru.

Z dopravného hľadiska leží obec Terchová mimo významných komunikačných trás. Obec je dopravne napojená predovšetkým cestnými komunikáciami. Na území obce Terchová je prevádzkovaný špeciálny druh dopravy v podobe horských lanoviek, ktoré slúžia najmä pre zabezpečenie dopravy vyznávačov zimných športov na zjazdovky lyžiarskeho strediska Vrátna. Celková kapacita prepravy osôb týchto zariadení je niekoľko tisíc osôb/hod.

Obec má dobrú technickú infraštruktúru (100% elektrifikácia, plynofikácia, kanalizácia, ČOV). Dobrá je aj občianska vybavenosť (obchod, služby, šport, kultúra, školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť).

V Terchovej sa nachádza niekoľko kultúrnych a historických pamiatok a pozoruhodností, hoci žiadne objekty, ani historická zeleň, nie sú zapísané na Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ani nie sú archeologickými národnými kultúrnymi pamiatkami. Takisto sa tu nenachádzajú lokality evidované v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk. V obci pracuje niekoľko záujmových združení, klubov, kultúrnych súborov. V obci sú pravidelne organizované početné spoločenské, športové a kultúrne podujatia. Dodnes sa zachovali niektoré úkony tradičného rodinného, výročného i pracovného zvykoslovia. Terchová je známa predovšetkým ako rodisko Juraja Jánošíka (1688 – 1713).

Súčasné zaťaženie územia NP Malá Fatra predstavujú objekty ubytovacích, stravovacích a obslužných zariadení rôzneho charakteru, sieť cestných komunikácií, parkovísk a odstavných plôch, lesných a poľných ciest, technické objekty lyžiarskych vlekov, lanoviek, športoviská, lesohospodárske, vodohospodárske, poľnohospodárske objekty, turistické trasy a pod. Je badať stále rastúci antropogénny tlak, využívajúci načrtnutý prirodzený potenciál krajiny, predovšetkým rekreačného charakteru. Tieto aktivity nadobúdajú rôzny charakter, rozsah, vzhľad i dopad na krajinu, od drobných, z tradičného hospodárenia vychádzajúcich zariadení, po veľkolepé projekty hotelových komplexov. Všetky využívajú prirodzený rekreačný potenciál územia, sú teda z tohto hľadiska prijateľnou aktivitou. Otázna je však prípustná, únosná miera využitia potenciálu.

V stanovisku Obvodného úradu životného prostredia k Zmene a doplnku č. 2 ÚPN-SÚ Terchová (list č. A2009/02425-003/Hnl zo dňa 5. 10. 2009) sa uvádza: „Po rokovaní Krajského úradu ŽP a ŠOP SR, Správy NP Malá Fatra bol KÚŽP vydaný dodatok k vyjadreniu č. .... , kde boli prijaté závery, že riešené lôžkové kapacity sú z hľadiska únosnosti predmetného územia Vrátnej doliny prijateľné ....“ Na základe vyššie uvedených skutočností možno považovať predmetné územie z hľadiska navrhovanej činnosti za únosné. Aj podľa výsledkov komplexného hodnotenia zraniteľnosti, ekologickej významnosti, reálneho zaťaženia a ekologickej únosnosti v zmysle Metodiky hodnotenia ekologickej únosnosti krajiny (Hrnčiarová et al., 1997) v Správe o hodnotení (Kočická, Nikolov et al., 2012) v súvislosti s realizáciou rekreačných objektov takéhoto charakteru na dotknutej lokalite nedôjde k ovplyvneniu súčasného stupňa ekologickej únosnosti územia.

Návštevnosť Vrátnej doliny sleduje Správa NP Malá Fatra (predtým CHKO) permanentne v približne dvoj až trojročných intervaloch od roku 1976. Sleduje sa frekvencia motorových vozidiel na lokalite Tiesňavy a tiež frekvencia návštevníkov na lokalitách Snilovské sedlo, sedlo Medziholie a Podžiar, ktoré sú význačnými uzlami turistických chodníkov, taktiež na vrchole Suchý. Monitoring prebieha počas letnej sezóny, v mesiacoch júl – august, počas

rôznych dní v týždni. Uplatňuje sa rovnaká metodika na rovnakých lokalitách, kvôli porovnateľnosti výsledkov.

Podľa výstupov (interné materiály Správy NP Malá Fatra) najvyššia denná návštevnosť v sledovanom období bola dosiahnutá v r. 1988 – 5770 návštevníkov, priemerná návštevnosť vtedy dosahovala 5260 návštevníkov. Aj v dovtedajšom období bola návštevnosť veľmi vysoká. Výrazný pokles počtu návštevníkov nastal v r. 1988, kedy došlo k uzavretiu autokempingu vo Vrátnej doline pre preťaženosť jednak kempingu (nevyhovujúce hygienické požiadavky), ale aj celej Vrátnej doliny. V autokempingu bolo ubytovaných aj 1000 osôb, v stanoch, v obytných prívesoch a chatkách. Po uzavretí autokempingu sa návštevnosť znížila o polovicu.

V pohybe na turistických chodníkoch nedošlo k výrazným zmenám voči minulosti, počty nadobúdajú rôzne hodnoty na všetkých lokalitách (od 0 návštevníkov za deň – Snilovské sedlo – Chleb v r. 2012 po 1486 návštevníkov za deň – Snilovské sedlo – Veľký Kriváň v r. 1986), nie je v nich žiadna zákonitosť.

V minulosti väčšina návštevníkov boli domáci z okolia (Žilina, Dolný Kubín, Považská Bystrica, ale aj z ostatných častí Slovenska (hlavne Bratislava, Trnava, Dunajská Streda), veľké zastúpenie mali návštevníci z Moravy a Čiech (Ostrava, Brno, Blansko, Praha), potom nasledovalo Nemecko (NDR a NSR) a Maďarsko. Sporadicky sa vyskytovali Poliaci, ale aj návštevníci z Holandska, Francúzska, vtedajšej Juhoslávie, Rumunska, Talianska.

V zimnej sezóne 2008/2009 bolo vo Vrátnej doline 120 000 ľudí, pričom plánujú počty zvýšiť až na 150 000. Návštevnosť v zimnej sezóne dlhoročne kulminuje v medzisviatkovom období (koniec decembra, 27. – 31. 12.). Návštevníci sú predovšetkým Slováci, hlavne miestni a zo západného Slovenska, zo zahraničných návštevníkov prevládajú Česi a Poliaci (http://zilina.sme.sk).

V období maximálnej návštevnosti (80-te roky) bola územným plánom VÚC Malá Fatra a ÚPD zóny Terchová – Vrátna dolina stanovená maximálna kapacita lôžok vo vtedajšej CHKO Malá Fatra na 650. Skutočný počet lôžok bol v r. 1984 3120, čo o 454 lôžok prekračovalo predpokladané počty do r. 2000 (2666).

V súčasnosti dosahuje priemerná návštevnosť hodnotu 2259 návštevníkov, čo je polovica ako v 80-tych rokoch. Aktuálne kapacity ubytovacích zariadení vo Vrátnej doline podľa ÚPN-SÚ Terchová predstavujú niečo cez 1000 lôžok.

Georeliéf a horninové prostredie sú v širšom území zraniteľné rôznymi procesmi svahovej modelácie, ako zliezanie, opadávanie a skalné rútenie, lavinózne procesy a iné procesy svahovej modelácie. Častým javom je erózia pôdy, v tomto území prevažne vodná. Podľa Mapy určených prieskumných území a zosuvov (ŠGÚDŠ) sa v užšom dotknutom území nevyskytujú zosuvy, hoci v k.ú. Terchová je evidovaných mnoho zosuvných území. Lokálne sa vyskytuje zamokrenie a podmáčanie. Tieto rušivé faktory majú charakter tzv. prírodných hrozieb. Negatívne sa prejavujú predovšetkým antropogénne hrozby, najmä lesohospodárske postupy, pohyb návštevníkov – zošľapávanie vegetácie, zhutnenie pôdy, záber pôdy výstavbou, vnášanie technických objektov (doprava, infraštruktúra, športoviská, vleky a lanovky a pod.). Pôdy záujmového územia, hlavne bez vegetačnej pokrývky, sú náchylné na urýchlenú plošnú a líniovú vodnú eróziu, mohutnejšie deluviálne územia postihuje aj výmoľová erózia. Veterná erózia sa v širšom území významnejšie neprejavuje. Erózia postihuje predovšetkým odlesnené oblasti, nakoľko mieru zraniteľnosti pôd okrem samotných pôdnych vlastností ovplyvňuje aj charakter vegetačnej pokrývky a využívania územia. Väčšina plôch záujmového nelesného územia je zatrávnená, čo je z hľadiska degradačných procesov na pôde (popri zalesnení) najoptimálnejšie využívanie, nakoľko trávne porasty majú vysokú pôdoochrannú protieróznu funkciu. Ohrozenie eróznymi

procesmi nie je celoplošné, obmedzuje sa na trasy náučných chodníkov, na lyžiarske zjazdovky, na rekreačné osady, teda na územia so zvýšeným pohybom návštevníkov.

Z hľadiska odolnosti voči acidifikácii sú menej odolné fluvizeme, odolnejšie z hľadiska tohto negatívneho vplyvu sú kambizeme, najodolnejšie sú rendziny. Na intoxikáciu sú najviac náchylné fluvizeme, menej kambizeme, najodolnejšie sú rendziny.

Na plošnej kontaminácii pôd sa podieľajú najväčšou mierou výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií, vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As, vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom, pochádzajúci z rôznych druhov metalurgického a iného priemyslu, ako aj z teplární, vplyv poľnohospodárstva (najmä na obsah Cd z fosforečných hnojív) a vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

Na kvalitu povrchových vôd vplýva hlavne priemysel. Najväčšími znečisťovateľmi sú priemyselné podniky, vodárenské spoločnosti (čistiarne odpadových vôd), skládky a samotné sídla, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu, a tak vypúšťajú odpadové vody priamo do vodných tokov. K plošnému znečisteniu prispieva najmä poľnohospodárska výroba. Najväčší podiel má predovšetkým rastlinná výroba, a to cez používanie hnojív a rôznych ochranných chemických prostriedkov (herbicídy, insekticídy a pod.), ktorá zaťažuje pôdny pokryv, vegetáciu a podzemné vody. Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo cez infiltráciu do podzemných vôd a splachom kontaminovanej pôdy. K týmto zdrojom patria poľnohospodárske objekty s nedostatočným skladovaním hnojív, priepustnosťou močovkových nádrží, silážnych žľabov a pod. Menšími zdrojmi znečistenia, ale o to nebezpečnejšími, sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podložia a následne do povrchových tokov. Typické sú smetiská domového odpadu na brehoch vodných tokov.

Problémy s kvalitou podzemných vôd sú na plochách situovaných v alúviách vodných tokov. Tieto plochy sú často využívané pre hospodárske aktivity. Preto kontaminácia podzemných vôd je vysoko pravdepodobná vo priestore priemyselných zón. Podložie je tu znečisťované po celé desaťročia odpadmi z výroby, ktorá sa tu nachádza (chlórované uhľovodíky, sírany, ropné látky, ťažké kovy a iné špecifické znečistenie). V mnohých prípadoch sa jedná o staré environmentálne záťaže horninového prostredia v kvartérnych sedimentoch. Znečistenie z primárneho sektoru sa viaže na hospodárske dvory a nejedná sa len o živočíšne exkrementy, ale i o stanice pohonných hmôt, ktoré sú vo väčšine prípadov v kritickom stave. Vodný zákon definuje tzv. citlivé a zraniteľné oblasti, ktoré ustanovilo Nariadenie vlády č. 249/2003 z 26. júna 2003. Dotknutú lokalitu nemožno v zmysle uvedených predpisov označiť za citlivú alebo zraniteľnú z hľadiska vodných zdrojov.

Na stav ovzdušia vplývajú rôzne zdroje znečistenia v samotnej obci, automobilová doprava a tiež prenos emisií zo vzdialených zdrojov. Podľa Slovenského hydrometeorologického ústavu sú na území Vrátnej nevhodné rozptylové podmienky emisií. Podľa Správy o kvalite ovzdušia neboli v posudzovanej oblasti prekročené úrovne znečistenia pre hodinové a tiež pre denné hodnoty ako stanovujú limitné hodnoty na ochranu zdravia. Územie patrí k územiam s nenarušenou environmentálnou kvalitou životného prostredia. Koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia sa podľa Atlasu krajiny SR (Miklós, Kočická, Kočický In: Miklós, Hrnčiarová (eds.) et al., 2002) pohybuje v intervale 0.61 – 0.8 %.

Napriek relatívne vysokému stupňu prírodnosti je územie Malej Fatry, a Vrátnej doliny obzvlášť, pomerne výrazne zaťažené stresovými faktormi. Biota je zraniteľná spôsobom hospodárenia v území (lesohospodárstvo, poľnohospodárstvo, vodohospodárstvo, rekreácia, urbanizácia). Tieto môžu byť príčinou mechanického poškodzovania až ničenia vegetácie, biotopov, ale aj pôvodcom rušenia žijúceho živočíšstva a ovplyvnenia ich správania. Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin,

najdôležitejším faktorom však je ničenie ich prirodzeného prostredia. Zaťaženie sa odráža predovšetkým na poškodení a degradácií lesnej aj nelesnej vegetácie, s čím súvisí tiež narušenie biotopov vyskytujúcich sa druhov. Prejavuje sa vo forme ich fyzickej degradácie alebo v podobe rušenia podmienok života existujúcich druhov, v ovplyvnení ich správania, ktoré sa stáva neprirodzeným a môže byť u niektorých druhov živočíchov aj nebezpečné pre človeka. Problémom je jednak samotná prítomnosť návštevníkov, ale aj sprievodné prejavy ich prítomnosti, ako sú emisie, hluk, odpady, prašnosť, umelé svetelné efekty, zápachy a pod. Tieto dopady ľudskej činnosti možno v tomto území považovať za najvýznamnejší ekologický problém. Najväčším problémovým momentom pritom je, že uvedenými negatívnymi vplyvmi sú ovplyvnené aj vzácne, chránené, zraniteľné či ohrozené druhy, vrátane kriticky ohrozených. Na mnohých miestach s antropogénnym vplyvom dochádza k narušeniu podmienok života druhov, spojených s týmito prostrediami, či už topicky alebo troficky. Problémom je tiež nárast podielu umelých krajinných prvkov na úkor prírodných prvkov, vnášanie technických prvkov, netradičných kultúrnych prvkov prostredníctvom uplatnenej architektúry stavaných objektov a pod. Obzvlášť problematické je vnášanie nepôvodných druhov rastlín, ale aj živočíchov, ktoré sú pre vyskytujúcu sa biotu veľmi nebezpečné.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti, počnúc etapou výstavby, cez etapu štandardnej prevádzky až po prípad málo pravdepodobnej havarijnej situácie, je v predmetnom území možno očakávať viac alebo menej výrazné, intenzívne, trvajúce či rozsiahle prejavy pôsobenia niekoľkých vplyvov. Tieto sa môžu prejavovať jednotlivo, alebo v spolupôsobení s ostatnými vplyvmi (aj z iných činností) môže dochádzať k rôznej kombinácií vplyvov a ku vzniku rôznorodých synergických a kumulatívnych účinkov v predmetnom priestore.

Výstavba a prevádzka navrhovaných objektov si vyžiada určitý nárast dopravy. Vzhľadom na existujúci stav na dotknutej lokalite a v širšom území Vrátnej sú tieto vplyvy zanedbateľné. V súvislosti s dopravou rekreantov bude dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia a k zvýšenej produkcii hluku, prašnosti, vibrácií. Tieto vplyvy budú lokálne obmedzené, dlhodobé, s rôznou intenzitou počas roka /v závislosti od návštevnosti/, vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti málo výrazné, vratné. Pre obyvateľstvo, návštevníkov a prírodné prvky nepredstavujú žiadne nebezpečenstvo. Počas výstavby možno očakávať výraznejšie uvedené vplyvy, avšak budú obmedzené na obdobie pracovnej doby stavebných firiem. Vplyvy budú predstavovať určité obmedzenie pohody návštevníkov, zdravotné riziko je vylúčené. Najvýraznejšie budú uvedenými negatívnymi vplyvmi ovplyvnení nasadení pracovníci stavebných firiem, zabezpečením príslušných opatrení však tieto vplyvy možno vylúčiť. Vplyvy počas prevádzky súvisia okrem dopravy návštevníkov predovšetkým s ich aktivitami v navrhovaných zariadeniach. Vzhľadom na existenciu početných objektov rekreačného charakteru v blízkom i vzdialenejšom okolí a malý rozsah navrhovanej zmeny, možno uvedené vplyvy považovať za nevýznamné. Negatívne vplyvy na ovzdušie v súvislosti s vykurovaním sú vylúčené, nakoľko zdrojom vykurovania bude elektrická energia.

Pri realizácii navrhovaných objektov je predpoklad vzniku odpadov kategórie O – ostatné a N – nebezpečný (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov). Predpokladá sa, že budú vznikať nasledovné odpady: z výstavby pozostávajúce zo zbytkov debnenia, murovacích materiálov, betónu, zariaďovacích materiálov, zbytkov kovových častí, skla, keramiky, papierových obalov, lepenky, dreva, dreva, plastov, odpadových fólií zo stavebných materiálov a pod. Odpady počas prevádzky: druhotné

suroviny – kovy, papier, drevo, sklo, zmiešaný odpad.., nebezpečné druhy odpadov – oleje, farby, znečistené obaly, znečistené handry, žiarivky, batérie, spotrebiče a pod., komunálny odpad, biologicky rozložiteľný odpad, ostatné odpady vznikajúce pri bývaní, stravovaní. Druhy a predpokladané množstvá vzniknutých odpadov z prevádzky navrhovaných objektov budú spresnené v ďalších etapách PD.

Navrhovaná činnosť nepočíta s manipuláciou s látkami škodiacimi vodám. Realizácia činnosti nepredpokladá priamy odber povrchových vôd. Na zásobovanie vodou bude používaná voda z verejného vodovodu, odvod splaškových vôd bude zabezpečovaný do žúmp pri každej chatke, dažďové vody sa budú odvádzať dažďovou kanalizáciou do miestneho prítoku Vrátňanky. Negatívne ovplyvnenie kvantitatívnych či kvalitatívnych charakteristík povrchových či podzemných vôd pri dodržaní štandardnej prevádzky v súlade s platnými predpismi sa nepredpokladajú. Určité riziko úniku ropných látok predstavujú parkovacie plochy, čo je však málo pravdepodobné, nakoľko z parkovísk sa dažďové vody prečistia v lapačoch ropných látok. Uvedené vplyvy budú lokálne, dlhodobé, málo významné, vratné a neznamenajú pre návštevníkov, obyvateľstvo či prírodné prvky nebezpečenstvo. V súvislosti s plánovanou výstavbou možno predpokladať určité ovplyvnenie vodného režimu v území voči súčasnému stavu, nakoľko dôjde k vneseniu nových umelých prvkov, spevnených plôch, rigolov a pod. Tieto vplyvy nie sú významné a za predpokladu realizácie vhodných sadovníckych úprav ich možno považovať v určitom pohľade aj za pozitívne.

Navrhovanou výstavbou dôjde k trvalej zmene funkcie pôdy, z poľnohospodárskej na zastavanú pôdu. Pod navrhovanými stavbami dôjde k odstráneniu ornice, celého pôdneho profilu, až horninového podložia. Tento zásah je lokálne ohraničený, nevýrazný, trvalý a vratný len s vnesením veľkého množstva energie. Nepredstavuje nebezpečenstvo pre obyvateľstvo či prírodné prvky. Ďalej sa predpokladá mechanické poškodenie ornice a pôdneho profilu, zhutnenie, lokálne je možná aj kontaminácia pôd z motorových olejov alebo z palív. Tieto vplyvy sú málo pravdepodobné, lokálne, ohraničené areálom navrhovaných objektov, dočasné a vratné.

Počas výstavby budú vykonané terénne úpravy s výkopovými prácami pod oboma chatami. Z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti nie je potrebný výrub drevín.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde aj k odstráneniu trávnych porastov a spomínaných pôd a hornín, čím dôjde na určitých miestach k likvidácii podmienok života druhom flóry (vyskytujúce sa jedince bylín) a fauny (hmyz, aj iné bezstavovce, drobné zemné cicavce, obojživelníky, plazy a pod.) viažucich sa k týmto prostrediam. Ako uvádza Správa o hodnotení (Kočická, Nikolov et al., 2012) výstavba navrhovaných objektov môže najmä počas zemných a výkopových prác zasiahnuť biotopy, ktoré využívajú drobné zemné cicavce. Bezprostredný vplyv na ich časopriestorovú aktivitu a populačnú dynamiku bude v priamej korelácii s intenzitou, frekvenciou a rozsahom najmä výkopových prác. Vibrácie vyvolané stavebnými mechanizmami, ktoré sa šíria horninovým a pôdnym prostredím, pôsobia prostredníctvom nervovej sústavy na mikromamálie a vyvolávajú migrácie z postihnutej plochy do refúgií v okolí, kde je fyzikálny účinok vibrácií nižší, alebo nulový. Mortalita adultných a plne mobilných drobných zemných cicavcov, spôsobená priamo výkopovými prácami je preto minimálna, sústredená iba na vekovú triedu juvenilov. Najviac postihnutými druhmi budú lokálne populácie druhov ekocenoticky viazaných na vlhké podhorské lúky a pasienky – v podmienkach NP Malá Fatra sa jedná o hraboša podzemného *(Microtus agrestis*), hraboša močiarneho (*Microtus agrestis*) a hryzca vodného (*Arvicola terrestris*). Z hmyzožravých foriem (Soricimorpha) môže uvedený priamy vplyv postihnúť napr. piskora lesného (*Sorex araneus*) alebo krta podzemného (*Talpa europaea*). Po ukončení výkopových prác počítame na základe už overených údajov s reimigráciou drobných zemných cicavcov na zvyšky pôvodných, resp. do analogických biotopov. Za refúgiá mikromamálií po emigrácií z plochy stanovišťa možno považovať brehové porasty

a alúvium blízkeho vodného toku so sukcesnou alebo pôvodnou sprievodnou brehovou vegetáciou, s fytocenózou s dominantným *Petasites* spp., vlhkomilnou a nitrofilnou bylinnou vegetáciou. Pre dlhodobé prežívanie a rekolonizačné procesy v populáciách mikromamálií majú kľúčový význam tiež skupiny krov rôznej výšky a šírky, ekotony na rozhraní lesa a otvorených biotopov s krovinovým plášťom a bylinným lemom. Navrhované objekty budú umiestnené mimo uvedených kľúčových lokalít. Na plochách plánovanej výstavby sa nepredpokladá výskyt vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Územie sa nevyznačuje špecifickými, neopakovateľnými vlastnosťami, vyskytujúce sa biotopy európskeho významu Lk1 (Nížinné a podhorské kosné lúky 6510) boli už aj pred výstavbou existujúcich objektov v degradovanom stave. Napriek tomu výstavbou dochádza k narušeniu celistvosti tohto biotopu. Je možná vratnosť časti uvedených biotopov minimálne do súčasného stavu uplatnením vhodného manažmentu trávnych porastov, prípadne s uplatnením efektívnych opatrení (v spolupráci so Správou NP Malá Fatra). Vzhľadom na uvedené, popísané vplyvy nie sú veľmi významné, sú dlhodobé, lokálne a vratné. Navrhovaná činnosť môže pôsobiť tiež rušivo (hluk, umelé osvetlenie...) na živočíchy, obývajúce blízke biotopy. Tieto vplyvy môžu nadobúdať rôzny rozsah, a teda aj závažnosť, v závislosti od ich intenzity a od konkrétneho živočíšneho druhu a jeho citlivosti na podobné stresové vplyvy. Ovplyvnené týmito vplyvmi môžu byť prevažne vtáky, ktoré na lokalitu zalietajú kvôli lovu potravy, príp. územím migrujú, dočasne sa na ňom zastavujú, ukrývajú a pod. Napriek tomu, že migračné trasy sú sústredené na vodný tok a na ekotonový pás les-neles, navrhované objekty spolu s okolitou existujúcou výstavbou predstavujú určitý bariérový efekt pre migrujúce druhy živočíchov. Vplyvy navrhovanej zmeny, vzhľadom na výskyt rekreačných objektov na lokalite a na rozsah navrhovanej zmeny, nie sú veľmi významné, sú dlhodobé, lokálne a vratné.

Zvlášť významné sú vplyvy v prípade medveďa hnedého, u ktorého zvýšenie výskytu ľudí v území, v ktorom sa pohybuje (a to je rozsiahle) spôsobuje jeho synantropizáciu, zmeny správania zapríčinené získavaním neprirodzenej potravy, akou sú kuchynské odpady, odpadky po individuálnych turistoch a pod. Uvedené skutočnosti nielenže negatívne ovplyvňujú samotné medvede (neželané návyky postihujúce celkové správanie ovplyvnených jedincov, ktoré sa navyše môžu dediť), predstavuje tiež významnú hrozbu pre človeka (nebezpečné, nezriedka smrteľné kolízie človeka s medveďom). Tieto vplyvy sú dlhodobé, hoci vratné, veľmi významné, možno ich čiastočne eliminovať vhodnými opatreniami.

Navrhovaný investičný zámer bude mať vplyv na krajinnú štruktúru vnesením technických a sídelných prvkov na úkor poľnohospodárskej pôdy, v krajinnom obraze sa prejaví ako súbor nových antropických hmôt. Tieto vplyvy nebudú výrazné, lokálne, trvalé a vratné len s vnesením veľkého množstva energií, nebudú predstavovať nebezpečenstvo. Vizuálny impakt zmierňuje použitie prírodných materiálov, celkové prevedenie objektov, celková koncepcia areálu, vysoký podiel navrhovanej vegetácie. Pre zníženie vizuálneho impaktu bude nevyhnutná veľmi citlivá úprava okolia a realizácia sadovníckych úprav vhodného druhového zloženia a rozmiestnenia, čo sa týka nárokov nielen na funkcie ekostabilizačné, ale aj izolačné vizuálne. Sadovnícke úpravy budú riešené v ďalších etapách PD na základe krajinárskej štúdie zostavenej v spolupráci s pracovníkmi Správy NP Malá Fatra. Hmotou a spôsobom prevedenia architektonických detailov sú navrhované rekreačné objekty v súlade s miestnymi architektonickými prvkami i v súlade so zásadami a regulatívmi platnej územnoplánovacej dokumentácie.

Nepredpokladáme negatívne vplyvy na urbánny komplex, ani na hospodárske aktivity, s výnimkou poľnohospodárstva. Dôjde k trvalej zmene pôvodne poľnohospodársky využívanej plochy a jej prevedenie na stavebné účely. K obmedzeniu hospodárenia na pozemkoch v okolí, ktoré sa využívajú na poľnohospodárske či lesohospodárske účely realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde. Uvedené vplyvy sú trvalé, lokálne, vratné

s dodaním veľkého množstva energie a nepredstavujú žiadne nebezpečenstvo pre životné prostredie a zdravie.

Vplyv realizácie investičného zámeru na nerastné suroviny a ich ložiská, z dôvodu ich neexistencie v dotknutom priestore je vylúčený.

Na základe analýzy predmetov ochrany, predpokladaného pôsobenia navrhovaných objektov, charakteru a súčasného využívania, ako i rozvojových plánov v rámci priestoru bezprostredného i širšieho okolia dotknutej lokality a po ich vzájomnom porovnaní je možné predpokladať, že navrhované objekty vzhľadom na svoj charakter a rozsah nebudú mať výrazný a závažný negatívny vplyv na prvky, ktoré sú v centre záujmu ochrany prírody a krajiny v uvedených najvýznamnejších častiach dotknutého územia. Uvedené konštatovanie je možné pokladať za pravdepodobné len pri dôslednom rešpektovaní príslušných právnych predpisov a pri dodržaní relevantných eliminačných a minimalizačných opatrení. Neočakáva sa, že by navrhovaná činnosť mohla negatívne ovplyvniť prvky územného systému ekologickej stability, nakoľko žiaden nezasahuje priamo do predmetnej lokality.

Realizáciou navrhovanej zmeny nedôjde v zmysle komplexného hodnotenia v Správe o hodnotení (Kočická, Nikolov et al., 2012) k ovplyvneniu súčasného stupňa ekologickej únosnosti územia.

V blízkom okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky, archeologické a paleontologické náleziská, významné geologické lokality, vplyv na prvky takéhoto charakteru je preto vylúčený. Vplyv na vzdialenejšie prvky kultúrneho a historického charakteru, vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti nepredpokladáme. Negatívne vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (ľudové tradície, umelecká výroba, remeslá, tradičné hospodárstvo a pod.) sa nepredpokladajú. V rámci snáh o rozšírenie a zatraktívnenie cestovného ruchu možno naopak predpokladať, že navrhovaná činnosť prispeje k posilneniu uvedených kultúrnych hodnôt, zvýšená návštevnosť, najmä zahraničnými návštevníkmi, môže pôsobiť motivačne pre oživenie miestnych tradícií.

Výstavba navrhovanej činnosti si nevyžiadala rozšírenie existujúcej technickej infraštruktúry, s výnimkou 3 žúmp a 3 vonkajších parkovacích miest. Počítame s nárastom počtu automobilov prichádzajúcich návštevníkov. Tieto vplyvy budú trvalé, lokálne, vratné, avšak vzhľadom na rozsah a celkovú návštevnosť Vrátnej málo významné.

Iné výrazné negatívne vplyvy v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Navrhovateľom je spoločnosť OPTIMA Finance s.r.o., Karpatská 9A/8402, 010 08 Žilina, IČO 44 110 375. Navrhovaná činnosť bude lokalizovaná v Žilinskom kraji, okrese Žilina, k.ú. obec Terchová, v lokalite Starý Dvor - Tižinka, na parcelách č. 16 404/114, 16 404/126 a 16 404/122+250. Predmetná lokalita leží na juhovýchodnom úpätí hrebeňa Sokolie (vrchol Sokolie 1172 m n.m.), v lokalite Pod Sokolím.

Na lokalite sa nachádzajú už postavené, resp. sú vo výstavbe, objekty rovnakého charakteru, ktoré boli posudzované podľa zákona v období rokov 2011-2012. Navrhovaná zmena sa týka 3 objektov rodinných chát spolu pre 12 osôb (po 4 osoby na každú chatu) a 6 parkovacích miest (po 2 pre každý objekt - 1 vonkajšie, 1 garážové). Investor zamýšľa hotové rodinné chaty ponúknuť na odkúpenie súkromným osobám.

Rodinné chaty sú samostatne stojacími objektmi. Chata má 3 nadzemné podlažia. Ubytovanie je typu izieb. Zastavaná plocha jednej chaty je 182 m^2. Objekty sú z vystuženého betónu, so silikátovými vonkajšími omietkami a s dreveným a kamenným obkladom. Výplne okien a dverí budú drevené. Strecha bude sedlová, z plastového šindla. Vykurovanie bude elektrické. Príprava TÚV bude v prietokových ohrievačoch alebo v zásobníku TÚV. Voda bude čerpaná z verejného vodovodu. Splaškové vody budú odvádzané do žúmp pri každej rodinnej chate. Dažďová voda sa odvedie obvodovými strešnými zvodmi. Elektrická energia bude zabezpečená novou NN prípojkou elektrickej energie z existujúcej trafostanice.

Prístup na lokalitu je existujúcou miestnou komunikáciou, vedúcou od cesty III/01175 Terchová centrum - Starý dvor - Vrátna uzáver. Dopravné napojenie navrhovaných objektov na uvedenú komunikáciu je riešené vybudovanou prístupovou komunikáciou v rámci areálu, ktorá slúži výhradne vlastníkom a užívateľom týchto objektov. Na predmetnej lokalite je vybudovaná technická infraštruktúra (elektrické rozvody VN a NN, kiosková transformačná stanica 22/0,4 kV, 1000 kVA, vodovod, dažďová kanalizácia). Počíta sa s výstavbou troch žúmp o objeme 14 m^3 a 3 vonkajších parkovacích státí. Ďalšie nároky na infraštruktúru v súvislosti s navrhovanými objektmi sa nepredpokladajú, neuvažuje sa so žiadnou prekládkou inžinierskych sieti.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou možno predpokladať negatívne, ale aj pozitívne vplyvy:

Navrhovaný investičný zámer je situovaný v rámci legislatívne vymedzených území ochrany prírody a krajiny a prírodných zdrojov (Národný park Malá Fatra, Chránené vtáčie územie Malá Fatra, európsky významného biotopu Malá Fatra, Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky, v blízkosti európsky významného biotopu, vodohospodársky významného toku a regionálneho biokoridoru Varínka (Vrátňanka). V tejto súvislosti negatívne vplyvy nemožno očakávať len za predpokladu, že budú rešpektované všetky predpisy a zásady zadefinované pre tieto územia. Voči maloplošným chráneným územiam priame vplyvy v súvislosti s umiestnením navrhovanej činnosti nepredpokladáme. Taktiež možno teoreticky predpokladať určité nepriame vplyvy ubytovaných hostí uvedených zariadení (napr. pohyb po turistických chodníkoch, mimo nich, lyžovanie a pod) na veľkoplošné aj maloplošné územia. Prvky územného systému ekologickej stability nebudú ovplyvnené, vzhľadom na to, že sa v predmetnom priestore nevyskytujú. Navrhovaná činnosť sa nebude prelínať s územiami kultúrne, historicky, geologicky, krajinársky, či hygienicky významnými.

Predmetné pozemky sú mierne svahovité. Pre realizáciu bude potrebné vykonať vyrovnávacie terénne práce pod navrhovanými objektmi, navrhovaná činnosť tak zasiahne do existujúcej konfigurácie georeliéfu a do horninového prostredia. Tieto vplyvy nebudú výrazné a negatívne, zásah do terénu nezvýši mieru súčasného antropického vplyvu na vznik geodynamických javov, takisto, za štandardnej výstavby a prevádzky, nepredpokladáme znečistenie horninového prostredia.

Vplyv realizácie investičného zámeru na nerastné suroviny a ich ložiská je vylúčený.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na miestnu klímu.

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa predpokladá nárast pohybu automobilov, čo spôsobí aj nárast znečistenia ovzdušia na predmetnej lokalite. Negatívnym vplyvom budú výfukové plyny, prašnosť, hluk a vibrácie, počas výstavby predovšetkým zo stavebných mechanizmov, počas prevádzky z motorových vozidiel návštevníkov. Tieto vplyvy sa môžu dotknúť zamestnancov a návštevníkov lokality, najbližšie trvale bývajúce obyvateľstvo ovplyvnené nebude. Ako uvádzajú výsledky akustickej a rozptylovej štúdie k Správe o hodnotení (Kočická, Nikolov et al., 2012) tieto vplyvy nie sú závažné a významné. Znečistenie ovzdušia z vykurovania sa nepredpokladá, nakoľko zdrojom vykurovania bude elektrická energia.

Pri výstavbe a prevádzke navrhovaných objektov je predpoklad vzniku odpadov kategórie O – ostatné a N – nebezpečný.

Navrhovaná činnosť nepočíta s manipuláciou s látkami škodiacimi vodám. Realizácia činnosti nepredpokladá priamy odber povrchových vôd. Na zásobovanie vodou bude používaná voda z verejného vodovodu, odvod splaškových vôd bude do samostatných žúmp, dažďové vody zo striech sa budú odvádzať do vodného toku na hranici pozemku navrhovaného zámeru. Negatívne ovplyvnenie kvantitatívnych či kvalitatívnych charakteristík tohto toku v tejto súvislosti neočakávame. Určité riziko úniku ropných látok predstavujú parkovacie plochy, čo však nepredpokladáme, nakoľko z parkovísk sa vody prečistia v lapačoch ropných látok. Nepredpokladáme ani ovplyvnenie vodného toku z pohľadu ochrany vôd. Nepredpokladáme významné ovplyvnenie režimu vôd v súvislosti s plánovanou výstavbou.

Parcely majú charakter nevyužívaných trávnych porastov, sú bez drevinovej vegetácie, z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti teda nebude potrebný výrub drevín.

Navrhovanou výstavbou dôjde k trvalej zmene funkcie pôdy, z poľnohospodárskej na zastavanú pôdu. Pod jednotlivými navrhovanými stavbami dôjde k odstráneniu ornice, miestami aj celého pôdneho profilu. Skrývka bude použitá na následné sadovnícke úpravy. Tento zásah je trvalý. Na ostatných plochách dotknutej lokality sa z výraznejších negatívnych vplyvov na pôdu predpokladajú najmä mechanické poškodenie ornice a pôdneho profilu, zhutnenie, lokálne je teoreticky možná aj kontaminácia pôd z motorových olejov alebo z palív.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k odstráneniu existujúcich trávnych porastov, spomínaných pôd, čím dôjde na určitých miestach až k úplnej likvidácii podmienok života druhom flóry a fauny, viažucich sa k týmto prostrediam. Jedná sa predovšetkým o hmyz, aj iné bezstavovce, drobné zemné cicavce, obojživelníky, plazy a pod.

K narušeniu prirodzených terestrických aj hydrických migračných trás živočíchov, vzhľadom na už existujúcu zastavanosť územia, ako aj na sústredenie migračných trás na oblasť vodného toku a ekotonový pás les-neles, nedôjde.

Spomínané znečisťovanie ovzdušia, ale aj hluk, vibrácie, umelé osvetlenie, odrazy použitých materiálov, umelé vône a pod. môžu pôsobiť rušivo na živočíšstvo, obývajúce blízke biotopy, či prichádzajúce na lokalitu pri migrácii, love, hľadaní dočasného úkrytu a pod. Vzhľadom na rozsah a charakter činnosti a pri už existujúcich aktivitách v území, možno považovať tieto vplyvy sú zanedbateľné.

Na lokalite nebol preukázaný výskyt ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov, ale takýto výskyt a teda aj ovplyvnenie nemožno úplne vylúčiť. Vzhľadom na charakter

a rozsah navrhovaných objektov by tieto vplyvy neboli významné. Hrozí potenciálne nebezpečenstvo kontaktu návštevníkov s medveďom hnedým.

Navrhovaná činnosť bude znamenať zásah do biotopov európskeho významu - biotop LK1 - Nížinné a podhorské kosné lúky. Biotop bol už pred výstavbou existujúcich objektov v degradovanom stave, preto vplyvy možno považovať za nevýznamné.

Navrhované objekty, vzhľadom na charakter územia s už existujúcimi objektmi, nebude mať významný vplyv na krajinnú štruktúru. Dôjde k vneseniu umelých prvkov na úkor prvkov prírodných, dotknuté pozemky nadobudnú nové funkčné využitie charakteru rekreačného, vplyvy však nie sú výrazné a významné. V krajinnom obraze sa navrhované objekty prejavia ako nové antropické hmoty, vzhľadom na rozsah a umiestnenie medzi existujúce objekty, sú tieto vplyvy zanedbateľné. Stavebné objekty hmotovo zodpovedajú charakteru zástavby v regióne, čo zmierňuje vizuálny impakt. Dôjde k zmene súčasného krajinného rázu a scenérie lokality Starý Dvor, pričom ale dominanty územia (bralá, hrebene), či kompozičné osi (Vrátňanka, jej prítoky, cestné komunikácie) narušené nebudú. Uplatnením vhodných materiálov pre prevedenie objektov a po realizácií vhodných sadovníckych úprav dôjde k zníženiu dopadov krajinárskeho charakteru.

Realizáciou navrhovaných objektov nedôjde podľa hodnotenia v Správe o hodnotení (Kočická, Nikolov et al., 2012) k ovplyvneniu súčasného stupňa ekologickej únosnosti územia.

Nepredpokladáme negatívne vplyvy na urbánny komplex, ani na hospodárske aktivity, s výnimkou poľnohospodárstva. Dôjde k trvalému vyňatiu poľnohospodárskej pôdy a jej prevedeniu na stavebné účely. K obmedzeniu hospodárenia na pozemkoch v okolí, ktoré sa využívajú na poľnohospodárske či lesohospodárske účely realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde.

V bezprostrednom i širšom okolí sú objekty pre rekreačné využívanie, a s tým súvisiaca občianska vybavenosť (obytné, stravovacie, dopravné, športové zariadenia). Realizácia navrhovanej činnosti by chcela prispieť k rozšíreniu a predovšetkým skvalitneniu poskytovaných predovšetkým ubytovacích služieb priamo v lokalite Starý Dvor.

Z celkového posúdenia predpokladaných vplyvov realizácie navrhovanej činnosti na životné prostredie možno skonštatovať, že investičný zámer je realizovateľný za akceptovateľných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie ľudí.

Identifikované predpokladané negatívne vplyvy a riziká navrhovaných objektov môžu byť zmiernené až úplne minimalizované s uplatnením vhodných opatrení charakteru technického, technologického a prevádzkovo-organizačného, príp. kompenzačné opatrenia, taktiež je možné vykonávať monitoring vybraných javov. Bezpodmienečne je nevyhnutné dodržiavať všetky relevantné predpisy a normy.

VI. Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

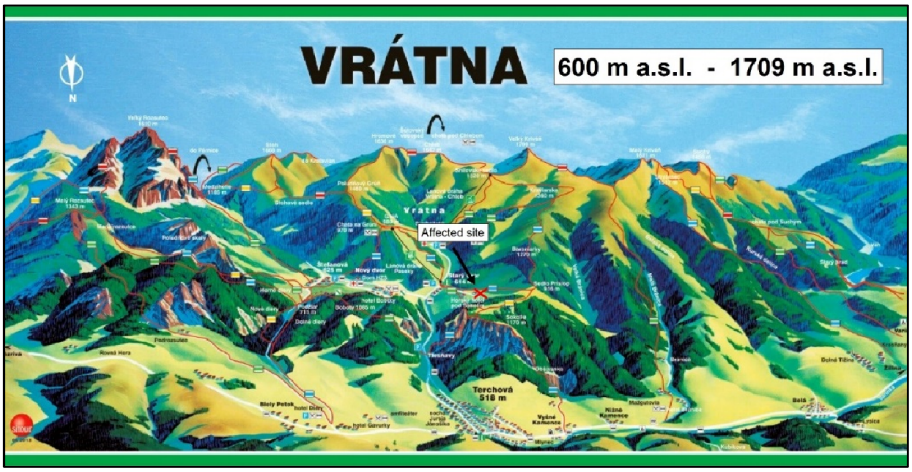
Navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona v období 2011 (Zámer) až 2012 (Správa o hodnotení). Z posudzovania bolo vydané záverečné stanovisko – list č. 1900/2013/608/Hnl zo dňa 25. 4. 2013 (nepripájame kvôli rozsahu 49 strán, dostupné online http://www.enviroportal.sk/Sk_SK/eia/detail/horska-osada-tizinka).

2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Umiestnenie navrhovaných objektov v širších vzťahoch:

Umiestnenie dotknutej lokality v priestorovom kontexte lyžiarskeho strediska Vrátna:

/Zdroj: http://www.vratna.sk/

3. Výpis z katastra nehnuteľností

- Kópia katastrálnej mapy v prílohe
- Výpisy z listu vlastníctva v prílohe

4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

- Fotodokumentácia súčasného stavu dotknutej lokality

(zdokumentované v apríli 2017, autor fotografii: Ing. Christo Nikolov, PhD.):

- Projektové výkresy navrhovaných objektov v prílohe
- Situačný náčrt zmeny navrhovanej činnosti

VII. Dátum spracovania

6. 9. 2017

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Mgr. Erika Kočická, PhD., Študentská 22, 960 01 Zvolen,

odborne spôsobilá osoba pre posudzovanie vplyvov na ŽP, zapísaná v zozname pod číslom 352/2003 – OPV

Mgr. Erika Kočická, PhD.

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Michal Kozáček
Optima Finance, s.r.o.

PRÍLOHA